

ATENEU REPUBLICÀ DE GRACIÀ

adherit a l'Esquerra Republicana de Catalunya

Butlletí

SUMARI

*Crònica, B. MORI — Festival-Homenatge al ciutadà En Lluís Companys
Bell text del parlament que feu el President de la Comissió,
En Josep M.ª Francés — Federalisme, N. BATESTINI
Ateneu, JOSEP BARNADA CORDOMI — Les activitats de
l'Ateneu : Seccions Permanents de Política,
de Propaganda, de Cultura, de Social
i Esports i Festes — Notes
Noves i comentaris*

Setembre MCMXXXI

Num. 1

LES MILLORS
ESPARDENYES

AMB SOLA DE GOMA

CAPICUA

..... i .....

SIETEVIDAS

DUREN TRES MESOS

Demaneu-les
arreu

Butlletí

de l'

Ateneu Republicà de Gràcia

(adherit a Esquerra Republicana de Catalunya)

Any I

Setembre de 1931

Núm. 1

Crònica

El creixement que en poc temps ha tingut el nostre Ateneu ha fet que la Secció de Cultura hagi sentit la necessitat de tenir un òrgan on recollir les múltiples energies polítiques, culturals i socials de les diferents seccions que integren la nostra benvolguda entitat.

La Junta Directiva identificada amb la nostra voluntat acordà acceptar la proposició albirant el deure de mancomunar els treballs de les seccions respectives.

Els socis que integren aquest Ateneu trobaran en el BUTLLETÍ el resum de les nostres activitats politico-culturals. A tots els hi demanem, en nom de l'ideari del partit, contribueixin a mesura de llurs forces al sosteniment d'aquest portaveu de catalanitat i republicanisme.

A vosaltres, entitats germanes de Barcelona i d'arreu de Catalunya, us invitem a aquesta obra de patriotisme. Ara més que mai convé consolidar el triomf dels nostres ideals. El record d'aquells jorns luctuosos, d'opressió, de persecucions i esclavatge ha de fer que fugim de la malura quelcom endèmica del nostre individualisme i ens apleguem sota la nostra bandera per a fer-ne el símbol del poble més lliure i progressiu de l'Univers.

D'una manera especial recomanem als dirigents del partit que conservin a tota hora el contacte amb el poble, que mercès als seus vots, avui tenim en les vostres mans el destí de la nostra pàtria.

Per tal fi us oferim d'una manera sincera la càtedra del nostre Ateneu. Cal que la vostra veu i el vostre exemple mantinguin viva la flama del nostre ideari.

Catalans i republicans de tota la vida, abans com ara, no tenim altra aspiració que laborar eternament per les reivindicacions socials i nacionals de Catalunya!

B. MORI

Festival - Homenatge al ciutadà En Lluís Companys

El diumenge, 16 d'Agost passat, va acordar el C. D. del nostre Ateneu, la celebració de dit acte, i posats en contacte amb els companys de la Comissió organitzadora; començarem la tasca a fi que el mateix assolís l'èxit que es mereixia, a qui anava dedicat, i també a la nostra Entitat, que era la que tenia la cura, que no faltés cap detall.

El camp del Gràcia F. C. va ésser el lloc escollit. S'hi va improvisar una tribuna, on serien rebudes les autoritats de la nostra ciutat, junt amb els convidats, lloc acomodable, dintre les migrades condicions del lloc i que els companys de la Comissió, varem procurar, que dintre l'exornament, no hi manqués el voleiar de la nostra Bandera Nacional.

A dos quarts de cinc, va arribar el digne ciutadà, el nostre consoci Companys amb la seva distingida muller i gentil filla, qui presidí, seient al seu costat, el Governador interí Sr. Anguera de Sojo, el regidor Oller en representació del nostre Batlle, junt amb els Consellers de la Generalitat, els nostres amics i consocis Battestini i Pujol i Font, acompanyats del nostre President el Regidor Jaume Vinyals.

En una llotja de la davantera, hi prengueren seient els amics del Consell Directiu de l'Ateneu, junt amb un bon nombre de socis.

A les senyoretas del Grup Femení, acordà la Comissió cedir-les seients a la mateixa tribuna oficial.

La Banda Municipal de Sabadell, que fou cedida galantment per la Comissió de veïns del carrer de Montmany, amenitzà la festa, donant una nota més alegre i falaguera.

No va mancar-hi ningú del nostre Ateneu, donant d'aquesta faisó la nota de germanor i amistat que deu ésser sempre el camí a seguir entre nosaltres.

Comença el festival amb un partit de futbol entre els equips del «Catalunya» i «Júpiter». els quals es diputaren una Copa-Trofeu que oferí l'homenatge i en quina lluita hi posaren tot el braó i l'esportivitat degudes, a que ens tenen acostumats els nostres esportius.

A la mitja part, s'oferí al ciutadà Companys en nom dels socis i amics de l'Ateneu, un artístic bastó de comanament amb recordança d'haver estat el primer Governador civil de Barcelona, en la segona República.

Feu l'ofrena el nostre bon company, President de la Comissió, en Josep M.ª Francsè, que llegí unes quarteles plenes d'espiritualitat i d'abrandament catalanista, quarteles que inserin a continuació d'aquesta ressenya.

Tot seguit, el President en Jaume Vinyals, feu la remesa de dit bastó a l'homenatjat, qui ho agrai amb un bell parlament, curull de conceptes esperançadors pel gloriós esdevenidor de la Catalunya nostra.

El Grup Femení, posà en mans de la gentil senyoreta Companys, la Bandera de l'Ateneu, i aquesta ho feu així mateix al nostre President.

Acte seguit la Societat Choral l'«Artística Gracienca», s'adherí a l'homenatge i es sentiren tot seguit les vibrants estrofes de «La Marsellesa», d'en Clavé, «L'Emigrant», del nostre mossèn Cinto i la sardana «Llevantina».

Finit el concert, el nostre President ofrenà una formosa corbata en, nom de l'Ateneu, per a la senyera de dita Agrupació coral.

A la segona part, va recomençar-se el partit, i no havent-hi hagut guanyador per el Trofeu, els capitans d'ambdòs equips acordaren fer-ne ofrena al seu donant com a record de la festa.

Ja quasi de vespre, deixàrem aquell lloc per a tornar a nostra Entitat, guiats per els plecs de nostra gloriosa Bandera, que espetegant al lleuger vent que feia, semblava dir-nos: veniu al meu redós, fills de la terra catalana.

I com a darrer detall n'hi cap més faleguer, fèrem aparició al carrer d'en Verdi, on tots els seus veïns reberen el símbol de les quatre barres amb un freturós aplaudiment, mentres l'orquestra s'hi adheria tocant l'himne d'en Riego i La Marsellesa.

Aquesta fou la nostra festa, que els de la Comissió hi posàrem el nostre bon desig i ferma voluntat, deixant a tots un bell record.

Tex del bell parlament que feu el president de la Comissió, En Josep M.ª Francés, al fer l'ofrena de dit bastó

El dia 14 d'Abril—que tot i essent tan recent, sembla ja llunyà de nosaltres—entre les moltes sorpreses que, com a ciutadans, ens abrandaren a tots d'entusiasme, els que aleshores componiem l'Ateneu Republicà de Gràcia, on varem copsar una de més pregona i més íntima.

Un soci nostre, un amic de tots, un germà d'ideals, un home, que no figurava en els nostres rengles en constituir-nos un any abans fou per culpa nostre i no pas d'ell, ja que els principis que defensa sanament revolucionaris son els que, a desgrat d'antics cabdillatges ens han portat allà on som; un home que va entrar a casa nostra per la porta gran avalat per tota una vida de lluita, de sacrificis i de persecucions, que el poble de Gràcia va saber correspondre en otorgar-li la xifra més alta de vots en les eleccions glorioses del 12 d'Abril, un home que més que patrocinar nosaltres la seva candidatura va ésser ell qui va patrocinar la nostre, aquest soci nostre, aquest amic de tots, aquest germà d'ideals, fou Lluís Companys, a qui en aquest moment retem tots homenatge de cordialitat i de simpatia.

Tots recordareu que la política catalana i l'espanyola havien aconseguit el grau màxim d'ebullició. La península tota va sentir el sotragueix gegantí cíclopi que significa la votació d'aquell dia memorable. Aquella votació feu la sentència de mort de la monarquia borbònica i encems un formidable esvoranc, que va obrir el poble en les muralles anticivils que l'empresonaven. L'emoció revolucionària—frase tan grata al nostre company i que reflecteix el que ell sent i pensa—podia tanmateix esbravar-se i devemir un foc d'encenalls, sense una gota heròica i audaç que rebés fortament el pacte estatut entre el poble i la seva Llibertat. No calia reparar massa de l'emoció revolucionària d'aquells que mentre Galan i Garcia estaven de cos present, discutien encara si era o no era ja arribada l'hora! No calia tenir molta fè en el poble que escoltava tranquilament les canonades a Cuatro Vientos

guaitant amb inactiva badoqueria el vol desesperat de Franco i Queipo de Llano!... Era precis un revulsiu més fort, una acció decisiva, i aquesta no més podien esperar-la dels homes que saben jugar-se tothora la tranquil·litat, els interessos i la vida, sense deturar-se a mermar les conseqüències.

I fou Lluís Companys un dels més caracteritzats entre aquesta mena d'homes, el qui va donar damunt la corona oprobiosa la garrotada de cego que es mereixia. Ell va anar-se'n a l'Ajuntament el matí del dia 14, quan a Madrid encara tot bullia caòticament sense que s'ovirés una empena a fons, i s'apoderà en nom del Poble republicà, que havia triomfat a les urnes, del govern de la Ciutat de Barcelona. Aquest sol gest si no anés precedit i seguit de tants d'altres, faria per sí sol la glòria de Lluís Companys. I en aquests moments lluminosos, de justícia, cal no oblidar els ciutadans Aragay, Battestini, Opisso i altres que compartiren generosament el risc de l'aventura.

Lluís Companys fou per unes hores, molt poques, el primer batlle popular de la República Catalana; nosaltres el creguerem veure—en la nostra imaginació de patriotes—recullir la bandera de Rafel de Casanova, mentre el gloriós patriarca de les llibertats catalanes, l'avi de tots els catalans, Francesc Macià, s'assèia triomfalment a la Cadira augusta de Pau Clarís.

Els fets, però, vingueren a modificar, a deformar aquesta visió nostra i si bé el Patrici Il·lustre a qui devem tot el que som, segueix encara ocupant l'altíssim setial de President de Catalunya, del qual cap força humana podrà arrencar-lo mentre visqui, raons d'alta política que nosaltres no som qui per escatir, aconsellaren que Lluís Companys traspasés a unes altres mans la vara que acabava de guanyar-se jugant-s'hi el cap.

Quan el partit ho cregué oportú, quan l'Avi ho sancionà, quan Lluís Companys va avenir-s'hi raons poderosíssimes devien aconsellar-ho i davant d'aquestes raons, nosaltres, soldats de fila, acotem el cap. Sabem que les mans que avui sostenen la vara alcaldesca també han estat persegutsi, també han estat turmentades, també s'han guanyat l'accés a la posteritat.

Només voldriem que el posseïdor d'aquestes mans il·lustres, tan catalanistes i humanitàries, tingués l'humanitat de reconèixer el fons de catalanisme acendrat que els de Gràcia portem a dintre i ens faci quan sigui del cas la mateixa justícia que nosaltres li fem a éll.

Lluís Companys a les 9 del matí era un regidor electe; a la una, era alcalde de Barcelona. En havent dinat tornava a ésser el que era a les 9 del matí. Però cap-al-tard la gosadia d'un aventurer feu precisa la intervenció d'un home que fos tot un home. I aquest home va ésser Lluís Companys que a la nit del mateix dia prenia possessió del Govern Civil, foragitant l'intrussió de l'Emilià Iglesias, i obria de bat a bat a la Democràcia, a la Justícia i a la Llibertat, les portes d'aquell edifici, que unes quantes vegades havia servit de pretori per a que molts pilats s'hi rentessin les mans i altres, les més, havia hostatjat membres com el Comte d'Espanya, Salvatierra o Martínez Anido.

Lluís Companys, a partir del 14 d'Abril, va ésser el «primer» Governador civil de la segona República espanyola. No pas de Barcelona sola. De tot arreu. Quan s'extengueren els nomenaments de les altres capitalitats, Lluís Companys ja estava amargat i retut, d'ocupar un lloc tan poc adient amb el seu esperit combatiu, generós, humà, senzill, afable. Aquesta in-

venció borbònica dels governadors civils era molt adequada per a gent gris, inservible; inexistents diríem, o vé per a subjectes encarcerats, voraçs megalàmens. L'artificialitat de l'investidura devia pesar forçosament en l'esperit d'un home de tan acurada humanitat i pregona democràcia, obligat pels deures del càrrec a enfrontar-se sovint amb antics camarades de presó i conjura i a vestir-se incòmode sota les aranyes Fernandines de cristall i les pintures alegòriques que curullen els salons d'un edifici potser digne de Godol, però indigne de Companys,

Nosaltres que sabiem que compartiem la tortura moral del nostre estimat consoci, tinguérem aleshores la passada d'alleugerir-li el captiveri fent-li un present que li recordés tothora que si ell era alló, hi era a gust del poble, perquè el poble declara, que mentre no és suprimeixin els governs civils cap governador civil s'ha dit ni és ara mai «popular» com vos podia dirvos. I fent un canvi d'impressions acordarem oferir a Companys, l'entremès característic del seu càrrec, un bastó de comanament. Un bastó de comanament que fos símbol de que el poble no veia en la vostra autoritat funcions coercitives ni persecutòries, sinó que—al contrari—el poble, en veure Companys al Govern civil, s'hi veia ell mateix, perquè ningú com Companys, ha donat al mot «govern» i al mot «civil» la seva alta significació històrica, barroerament irreparable pels corifeus de la monarquia.

Bon punt anaven a posar fil a l'agulla s'escaiguéren dos factors encontre la nostra iniciativa. D'un costat l'imminència d'una lluita electoral que ens obligava a posar en joc totes les forces i tots els recursos. De l'altre la renúncia feta per Companys de l'autoritat que exercia. L'home que al seu temps va sacrificar una Tinència, que més tard cedí sense discussió una Alcaldia, feu honor una vegada més al seu desprendiment preferint els riscos i les fatigues de la lluita electoral a les indubitables molles de canongia que venia a ésser un Govern civil com el de Barcelona per a la llopada femolenca del nepotisme dictatorial i predictorial.

Però, nosaltres, teníem l'obra començada, anavem a deixar-la per l'accidentalitat material que implicava el fet de que l'home fos o no fos al lloc? Era a la funció lo que volíem retre homenatge o a l'honrada espiritualitat republicana, de profunda catalanitat que acabava d'ennobrir amb el seu pas fugisser l'investidura? Companys havia deixat d'exercir de Governador. Però ningú podrà fer que el que ha estat deixi d'ésser i en conseqüència, ell segueix essent avui el «primer Governador civil de la segona república» i ho serà sempre mentre visqui, encara que no actui mai més com a tal.

El bastó de comanament que us oferim, no tindrà potser mai més ocasió que l'apliqueu en exercici d'un càrrec que només vos sabeu si tornariu a acceptar. Però aquesta efectivitat material que deixa de tenir: no treu pas gens de brillantor a la significació espiritual, moral i simbòlica del bastó que us oferim, i que us diu que tots i cada ú de nosaltres estem gustosament a sota la vostra autoritat moral, per si un dia el curs dels esdeveniments us obliga a repetir gestes parelles a les que dugueren a cap abans, després i en plé 14 d'Abril.

Volem narra. per alt tots els fets subsegüents en que havem tingut intervenció, ja que no cauen de plé dintre l'esperit de l'homenatge. Només en volem dir que en aquests moments, en que Catalunya està en camí d'ésser

lliure, nosaltres confiem en vos i en la autoritat de que us revestim avui, per a que la Catalunya lliure, que volem estructurar sigui tan avançada, tan jacobina, tan esquerrista com sou vos i com nosaltres.

Preneu, amic, la bona voluntat del poble que us vol i us respecta. Qui sap si algun dia quan els vostres cabells blanquejaren, us mirareu aquest modest bastó-recordatori i l'ensenyareu als vostres nets. I amb la veu ruberta d'emoció—d'aquesta emoció revolucionària que sovint esmenteu que no us deixarà fins a morir—direu als infantons.

...Era un matí assoleiat d'Abril... Jo era jove... El poble volia República i jo, la hi vaig donar.

I els ulls se us enteleran potser tot contant l'història del 14 d'Abril, aleshores aquest bastó serà com aquells grillons d'or i pedreries que els antics capitans oferien com «ex-voto» a la Verge Mercedària... Vos foreu presoner a la Casa de Godoi. I el poble us en ha tret per a dur-vos a unes Corts que tenen una missió transcendental a complir.

Corts que podrien ésser convenció! Qui sap! Si això arriba, penseu que a Gràcia no haurien de mancar-vos «sansculottes» per a formar batallons.

En nom de la Comissió organitzadora d'aquest homenatge, jo vull cridar amb vos i per a vos. Visca Catalunya lliure i revolucionària!

HE DIT

Federalisme

Catalunya ha demostrat, a bastament, la seva voluntat d'integrar-se dins d'una federació de pobles ibèrics. En aquest sentit feien la seva campanya electoral els homes d'Esquerra Republicana abans del 12 d'abril i del 28 de Juny. Macià, quan el 14 d'Abril proclamà des del saló de la Generalitat la República Catalana, la proclamà, també, com a part integrant de la República Federal espanyola. Un altra prova, encara, de la voluntat liberalista de Catalunya, és l'Estatut elaborat per la Generalitat, aprovat plebiscitàriament per tots els Ajuntaments catalans i refrendat quasi bé unànimement per tot el poble català.

Però, endemés, Catalunya no és liberalista d'ara, solament, sinò que ho ha estat, ja, en tot el curs de la seva història. Cal recordar, solament, com es creà Catalunya, enllaçant-se federalment els comptats creats pels francs en el territori conquerit als sarraïns. Com Catalunya, en un moment de la seva puixança podia haver subjugat Aragó, donava la imperiositat material i la imperiositat cultural que li portava i enlloc de subjugar-lo preferí enllaçar-lo federalment, deixant constituïda la Confederació catalana-aragonesa. I com Catalunya, conquerides Mallorca i València sabé fer d'elles quelcom més que unes colònies dominades per la metròpoli, en convertir-les en dos estats floreixents i absolutament autònoms, lligats federalment amb la Catalunya estricta.

Els catalans volem, doncs, la Federació. Volem la Federació amb els altres pobles ibèrics perquè considerem aquesta Federació com un pas enllà cap a la Federació universal que desitgem com a penyora de la delimitadora pau i fraternitat entre els humans. No crec exagerat dir que tots els cata-

lans volem la Federació, perquè ja n'hi ha prou amb què la vulgui Esquerra Republicana de Catalunya i amb què la proclamà nostre Macià, que són, avui, l'home i la força que plasmen, genuïnament, tota la Pàtria Catalana.

Però el nostre federalisme és un federalisme ple d'humanitat i de dignitat. És un federalisme que hem de donar a cada poble-nació l'Estat que li cal per a que després pactin entre ells quines coses corresponen als estats autònoms i quines corresponen a l'Estat Federal. Per això l'Estatut que Catalunya en ús de la seva lliure autodeterminació s'ha donat, delimita clarament les funcions pròpies d'un Estat i de l'altre i coincidint amb aquell federalisme humà, amb aquell mateix federalisme que predicava Pi i Margall, deixa per a l'Estat Federal aquelles coses que es refereixen a les relacions i al comerç entre els pobles federats, a la necessitat que hi hagi una igualtat jurídica i social entre els ciutadans d'un estat federal i els de tots els altres i a les relacions diplomàtiques i d'altre mena entre la Federació i les nacions estrangeres. Totes les altres coses que no siguin precisament aquestes, corresponen en bona lògica i d'acord amb les normes del més pur federalisme a l'estat autònom i per això l'Estatut les declara com a depenents, íntegrament, de la sobirania de Catalunya.

Som partidaris, doncs, de la Federació espanyola, l'Estatut de Catalunya és l'encaixada cordial i l'abraçada germanívola que Catalunya ofereix a Espanya. L'Estatut, però, és, també, la voluntat irreductible de Catalunya. Catalunya és nació i serà sobirana. Catalunya pactarà sempre. No acceptarà, però, imposicions. Des del primer moment ens declaravem adversaris decidits d'aquell primer avant projecte de Constitució que qualificarem d'estúpid i de reaccionari. Ara ens en ofereixen un altre. No és tan dolent com aquell, però poc se n'hi falta i diem des d'ara que si com diu l'article primer d'aquest avant projecte el dret de l'Estat espanyol té de prevaler per damunt del dret de Catalunya autònoma, no ens entendrem pas, perquè per damunt del dret de Catalunya no té d'haver-n'hi cap altre, en estricta doctrina federal i nacionalista.

Catalunya s'ha donat l'Estatut i Espanya, si és liberal, si és comprensiva, si és agraïda, té d'acceptar-lo en totalitat, sense cap retoc que afecti les essencials de la sobirania catalana. Altre cosa que no fos això seria una imposició indigna, que els catalans som prou conscients per a no tolerar i prou forts per a rebutjar en la forma que calgui i com millor ens convingui.

N. BATTESTINI

Ateneu

Ateneu en l'antigor era el conjunt d'edificis on s'aplegaven els doctes i els savis, i llegien les seves obres els poetes i retòrics. Avui es dona aquest nom a les corporacions científiques, literàries i culturals.

Ateneu ve del mot grec Atena, nom d'una de les deesses de l'Olimp, Minerva. Atena, filla del poder màxim del Olimpí, el déu dels déus de la Mitologia greco-romana, fou engendrada al mateix cap de Júpiter, revestida de daurades i lluentes armes de guerra.

Butlletí - 7

Les atribucions d'Atena poden ésser diferenciades en dues categories; les que fan referència al seu caràcter guerrer i les que fan d'ella la protectora de les ciències i les arts.

S'ha dit que Atena sortint armada de totes armes del cap del seu egregi pare, vol representar el savi disposat sempre a lluitar contra l'error o el vici.

Les obres totes de l'art i de la indústria, la prosperitat de les quals era, segons els grecs, deguda a la pau que Atena procurava, entraven igualment en les atribucions de la seva divinitat. S'atribueix a Atena l'haver fabricat els primers vasos de la ceràmica grega com sembla vol indicar-ho l'àmfora que es veu en algunes medalles d'Atenes. A ella, sempre segons els grecs, deu el fuster l'escaire; i els arquitectes, escriptors i artistes eren dits pèrits en les arts de Minerva; d'ella havia sortit la primera guspira que va encendre'ls-hi el geni. Ella és així mateix favorable als filòsofs ja que és la Saviduria nascuda del cervell de Júpiter.

Atena, protectora de les Arts i oficis, és també la que presideix les labors de les dones; les gregues consideraven a Atena, com a divina i incomparable artífex que teixia magnífics i meravellosos vestits per als déus.

A Tesàlia i a Beòcia li retien culte per haver ensenyat als homes a sotmetre els bous al jou i junyir-los a l'arada. A Àtica li atribueixen l'haver plantat i conreat l'olivera, principal riquesa de la comarca d'Atenes. En un poble mariner com era el grec, és natural que l'art de la navegació estés també sota la protecció d'Atena, i així veiem que Homer el que construeix les naus de Pàris ho fa sota el guiatge de Pal·las Atena.

Atena és endemés, una divinitat musical; antiquíssimes tradicions diuen que havent trobat un ós de cèrvol va inventar amb ell la flauta.

Així és que en Atena es personifica el treball inventiu de l'esperit en les seves aplicacions diverses, els infinits recursos de la intel·ligència, la seva activitat portentosa, les infatigables investigacions; per això Ulises, rei d'Itaca, l'heroi intel·ligent i astut, és el seu protegit predilecte, i és la més perfecta imatge de la deessa.

En Atena segons la Mitologia dels pobles grec i romà tenen el seu origen i font superior, les més nobles creacions de l'art, els més elevats conceptes de la filosofia i les investigacions més profundes de la ciència.

* * *

La Secció Permanent de Cultura de l'A. R. de G. vol ésser conseqüent i per això es proposa, en portar a cap la tasca que s'ha imposat, demostrar que no endebades la nostra catalaníssima i republicana entitat porta el nom d'Ateneu. Cal per tant, que en el comès d'aquesta tasca no ens trobem sols; cal que els nostres consocis ens vulguin ajudar.

La tribuna de l'Ateneu serà honorada per il·lustres conferenciantes. Dintre poc obrirem la matrícula per a un curset de Llengua Catalana; probablement més tard organitzarem altres curssets que tenim en projecte, visites i excursions culturals, lectures comentades.

Al emprendre aquesta tasca, estem convençuts de trobar la cooperació dels nostres consocis per així plegats treballar amb fè, pel bon nom i engrandiment del nostre Ateneu.

Atena, estem sota el teu guiatge i encara que no som pagans i per tan no adorem els déus del Olímpic, com nous Telémacs esperem siguis el nostre Mentor!

JOSEP BARNADA CORDOMI

Les activitats de l'Ateneu

SECCIÓ PERMANENT DE POLITICA

La Junta Directiva d'aquesta Secció, en felicitar-se i felicitar la Secció de Cultura per la publicació d'aquest Butlletí per tal com representa un avenç en l'organització del nostre Ateneu Republicà de Gràcia, no pot per menys que oprofitar l'avinentesa que li ofereix aquest mitjà de comunicació social per a fer arribar la seva salutació a tots els que integren la nostra entitat, aixís com també als que formen les entitats germanes.

Complert aquest deure primordial de germanor i cortesia i per tal que els nostres socis siguin coneixedors de les tasques polítiques del nostre Ateneu, farem una breu ressenya de l'actuació d'aquesta Junta Directiva des de la seva constitució fins a la data present.

En virtut de les Assautes generals que tingueren lloc el dia 22 de Maig de l'any en curs, es constituí la Secció P. de Política, la Junta Directiva de la qual quedà integrada en la forma següent:

President, Josep Alcrudo i Gorchs; Adjunt, Josep Martí Santandreu; Secretari, Josep Codina Compte; Tresorer, Manuel Andreu Lluís; Vocal, Manuel Sauri Martín.

Aquesta Junta es feu càrrec immediatament de la seva missió i prengué part en les deliberacions del Comitè Comarcal d'Esquerra Republicana de Catalunya, assistint a totes les reunions del mateix, en les que prengueren acords importants per l'organització del Partit, creació d'entitats i coordinació de les mateixes tenint en compte l'importància i emplaçament llurs. També es prengué l'acord d'estructurar per mitjà d'uns Estatuts el funcionament del Comitè Comarcal i posar ordres en les seves actuacions. Darrerament i a causa dels treballs de propaganda de l'Estatut de Catalunya, han deixat de tenir lloc les reunions setmanals del Comitè, que és d'esperar tornaran a reprendre's dintre de pocs dies i amb més intensitat que mai.

Per a representar el nostre Ateneu en el Comitè Comarcal, foren designats els companys Alcrudo i Sauri, essent també designat el primer per a ocupar el lloc que fou cedit a la nostra entitat en el Comitè Executiu i que ens caldrà reivindicar per tal com encara no ens ha estat comunicat oficialment ni hem estat convocats a cap reunió del mateix.

Ultra les esmentades activitats, la Junta Directiva de la Secció P. Política es feu càrrec dels treballs d'organització en el nostre districte de les eleccions de Diputats a Corts, i és un motiu de satisfacció per l'Ateneu el que el nostre districte fos un dels que més es distingí per tenir degudament atesos els diferents serveis electorals.

Altra motiu d'orgull i satisfacció és fet de que havent-se encarregat la Generalitat de l'organització del Referendum del dia 2 d'Agost i trobant-se el dia abans mancats d'organització en més de la meitat del districte malgrat la «col·laboració» de totes les entitats polítiques del mateix, demanaren al nostre representant si volíem fer-nos càrrec de tot el referent al districte vuitè. En virtut de la nostra acceptació, quedà centralitzada l'organització al nostre Ateneu, i l'endemà tots els serveis quedaven atesos, cobrint nosaltres 56 llocs d'interventors contra 52 que es repartiren entre altres vuit entitats. Amb aquest motiu hem tingut el goig de sentir de llavis de persones caracteritzades del nostre Partit paraules d'elogi per l'Ateneu Republicà de Gràcia, la vàlua del qual és avui un fet reconegut.

Ja no cal fer menció dels mitings i actes de propaganda política realitzats. Però sí que volem destacar d'una manera principalíssima la magistral conferència que donà en el nos-

El curs Conferencial 1931-1932 està completament enllestit i les conferències seran tots els dijous, a càrrec de personalitats solvents que desgranaran conceptes d'alta cultura tan convenients pel nostre poble.

Heus aci a grans passes l'actuació que ha de fer la Secció Permanent de Cultura. Es de preveure que tan cursets com conferències tindran una acceptació força brillant per part dels nostres benvolguts consocis, doncs. han de volguer-hi veure un desig d'enaltiment de la cultura col·lectiva per incorporar-la definitivament al moviment cultural de Catalunya-

SECCIO PERMANENT SOCIAL

Amb data del 3 de Juny va quedar constituïda aquesta Secció, integrada per els següents senyors: President, Joan Bordera; Vocal Directiu, Joaquim Amat; Secretari, Pere Sorribas; Segon Vocal, Simó Amat; i Tresorer, Isidre Tort.

Per mitjà del Butlletí de l'Ateneu, envia a tots els socis una cordial salutació, al mateix temps que desitja i espera d'ells l'ajut necessari per a portar avant les seves tasques benèfiques, a profit col·lectiu i sempre per l'enaltiment de la nostra entitat.

—Estan avançats els treballs per a la organització d'una mútua. Amb temps oportú es cridarà als socis d'aquest Ateneu a una reunió per a portar terme aquests treballs. Podeu avençar que aquells que desitgin ingressar en la mateixa poden inscriures a la Secretaria de l'Ateneu, els dimecres de 10 a 11 de la vetlla.

—El dia 15 d'Agost tingué lloc la inauguració en el local dels Magatzems Pompeia del carrer de Salmerón, de la «Tòmbola Benèfica» organitzada per la Secció Social de l'Ateneu.

Va inaugurar-la el nostre volgut President, ciutadà-regidor En Jaume Vinyals, amb representació del Tinent d'Alcalde.

Senyoretetes que desinteressadament s'oferiren a cooperar per l'èxit de la mateixa, foren venedores dels nombres que portaven generositat envers uns i magnífics regals amb altres.

Tots els objectes foren donatius de generosos industrials, comerciants, particulars, etc., etc., que assabentats del nostre propòsit i del que perseguïem, o sia el profit envers els éssers necessitats del Districte; feren possible que assolisin l'èxit que va tenir tan lloable festa.

En el pròxim número donarem detalls del recaudat i de la distribució feta.

Aquesta Secció remercia l'ajut prestat per les senyoretetes, l'òbol i generositat dels donants, com així també a la Direcció de Ràdio Barcelona per la seva desinteressada ajuda, en propagar el coneixement de la Tòmbola; i també remercia als propietaris dels cinemes Smart i Select Cinema per l'ajut prestat amb la publicitat feta en la pantalla.

SECCIO D'ESPORTS I FESTES

Aquesta Secció quedà integrada de la següent manera: President, Darius Escofet; Vispresident, Marian Hurtado; Secretari, Valentí Sanchez; Tresorer, Modest Torres; Comptador, Antón Rebustés

Aquesta Secció que aparentment no ha donat molta fè de vida a causa de que al quedar lliure la sala d'actes era ja molt avançada la tempoada d'estiu i per altres motius aliens a la voluntat de la Junta Directiva, com és, per exemple, la construcció de l'esce-nari, no per això ha deixat de treballar quietament en l'organització i preparació de diferents projectes, alguns dels quals seran realitzats a un plaç molt breu.

La Secció d'Esports i Festes ha actuat, no obstant, éssent la que va encarregar-se de l'organització del vi d'honor que els nostres consocis i Regidors Srs. Companys, Lluhí i

tre estatge el bon amic i consoci Nicolau Battestini, glosant l'Estatut de Catalunya. Fou un parlament documentat i brillantíssim que meresqué al nostre amic una xardorosa ovació, complaent-nos en fer pública, per mitjà del present Butlletí, la nostra felicitació entusiasta i el nostre agraïment.

I no sabríem donar per acabades aquestes ratlles sense recomenar una vegada més als nostres amics i consocis una major i assídua concurrència al nostre estatge. Rès hi ha que esperoni tant les activitats i doni tant de delit als dirigents d'una entitat com el veure's assistits d'un nucli important de socis. I dissortadament el nostre Ateneu, si ha crescut en nombre d'afiliats, son pocs, molt pocs, els que prenen una part activa en la vida social de manera que les Juntes i el Consell Directiu tenen d'actuar per pròpia iniciativa sense que mai puguin recolzar els seus acords ni orientar-se en un ambient general de l'entitat, ambient que si no fos per una dotzena de socis adnegats, sempre els mateixos, seria de solitud, desempar o inhibició.

Cal, és precís, que els nostres afiliats es donin compte de l'importància capdal que té el soci actiu en la vida de totes les entitats i per tal de que la nostra posi la seva actuació i vitalitat al nivell que li pertoca per la seva importància numèrica, esperem que tothom sabrà col·laborar a les nostres tasques amb el petit sacrifici de la seva presència i les seves suggestions. Altrament, ¿quin dret poden tenir a criticar l'actuació de la Junta aquells que s'aparten de l'entitat?

Sembla que dintre de pocs dies tindrem un nou estatge exclusiu per l'Ateneu. Llavors serem ja a casa nostra, amb plena independència, i voldríem que tots els germans que formem aquesta gran família que és l'Ateneu Republicà de Gràcia ens trobèssim units i reunits per a treballar tots junts per l'ideal comú.

SECCIO PERMANENT DE PROPAGANDA

President, Ignasi Gual Roca; Vispresident, Jacint Messeguer; Secretari, J. Pastor; Tresorer, Santiago Josep Maria Navarra; Vocals, Cristòfor Mate i J. Solé i Nicolau.

La principal tasca d'aquesta Secció serà donar forma i organitzar el programa d'actes que celebri cada mes la nostra Entitat, donar complement de les activitats de cada una de les diferents Seccions que componen l'Ateneu; o bé per iniciativa d'aquesta Secció la celebració de tota mena d'actes que impulsin la vida societària de l'Ateneu. Aquesta Secció prega als consocis que vulguin col·laborar es serveixin presentar els projectes, a fi de posar-los en estudi i a son dia poguer-los presentar a l'aprovació del Consell Directiu.

SECCIO PERMANENT DE CULTURA

Una feua principalíssima, i de gran interès per l'entitat ha de portar a cap aquesta Secció. De fet es pot dir que l'actuació fins ara ha estat ben poca cosa, degut a les grans jornades polítiques que ha viscut el nostre poble des del jorn brillant del 12 d'Abril. De dret, però, en aquest temps, nosaltres havem fet una línia d'activitats a seguir que podrà ésser desenrotllada a pleret el començar la tardor.

Des del pròxim dia 15, tindran lloc els dimarts i divendres un curset de Llegua catalana que anirà a càrrec del professor i consoci nostre en Antoni Jaume Padrós. En la Secció de noves i comentaris hi és especificada la forma de poder-se matricular.

Cursets d'història, qüestió social, de política i altres matèries força interessants s'ani, ran donant a conèixer a mida que poguem conjuminar dates.

Vinyals, dedicaren als apoderats, interventors i demés elements que treballaren en les eleccions municipals del dia 12 d'abril, festa íntima que meresqué l'aprovació de tothom i de la que encara avuí s'en conserva un grat record.

Aquest estiu i d'acord amb el grup excursionista «Sempre Amics», la gentilesa del qual agraïm sincerament, disposem de dues tendes de campanya instal·lades a la platja de Mongat, on resten a disposició de tots els socis.

Per a darrers d'aquest mes, tenim projectada una excursió-visita als Monestirs de Poblet, i Santes Creus: en autocar, fent en total un recorregut de 250 kims. Creiem innecessari fer remarcar l'importància d'aquesta excursió organitzada conjuntament amb el grup excursionista «Sempre amics», i de la que oportunament donarem més detalls.

Apropant-se el temps en que l'actuació d'aquesta Secció haurà d'intensificar-se. la Junta Directiva de la mateixa, fà una crida a tots aquells que tant pel seu caràcter o temperament com perque els plagui alguna branca de les activitats en que haurà d'estructurar-se la nostra Secció, vulguin col·laborar amb nosaltres per tal de que els nostres consocis i llurs famílies puguin fruïr en el nostre estatge d'aquelles festes íntimes, que al proporcionar-nos l'esbarjo indispensable, siguin un mitjà de relació i mútua coneixença entre tots els nostres afiliats i a la vegada ajudin allunyar-nos d'aquelles diversions xava-canes, de mal gust i moltes vegades immorals que avuí ho envaeixin tot.

La Secció d'Esports i Festes és l'encarregada d'organitzar un quadre escènic, un equip de futbol, excursionisme, escacs, fotografia i tota mena d'esbarjos i distraccions sanes i morals. Preguem, doncs, a tots aquells que simpatitzin amb alguna de dites activitats o altres, que s'inscriguin en la nostra Secció, la Junta Directiva de la qual estarà a disposició dels socis per a rebre inscripcions i facilitar tota mena de detalls, tots els divendres, de 10 a 12 de la vetlla.

NOTES

El prop vinent dia 15 s'inaugurarà un curset de Llengua Catalana a càrrec del professor i consoci N'Antoni Jaume Padrós, que tindrà lloc els dimarts i divendres, de vuit a deu de la vetlla.

Atenent l'alta necessitat de cursos com aquests a Gràcia, aquest curset serà públic. Des del dia primer de Setembre estarà oberta la matrícula a l'Ateneu i tots els que tinguin interès a assistir-hi poden passar per el nostre local tots els dies de set a nou de la vtella.

NOVES I COMENTARIS

Catalunyá viu uns jorns d'extrem interès històric. L'aprovació de l'Estatut per les Corts Constituents Espanyoles sembla imminent. La rebuda del capdill, el venerable Francesc Macià a Madrid, prova ben clarament l'alt esperit de comprensió que està saturada l'atmòsfera política espanyola.

Procureu l'inscripció de nous socis. Doncs d'aquesta manera serà fàcil arribar a la fita que tenim assenyalada.

Encare que en la tribuna de l'Entitat hi veieu un home de dretes no us espanteu, aquell home només us vindrà a parlar de Cultura i de Catalunya.

Hem rebut de la Comissió de Festes de Sant Gervasi un interessant programa detallat de les festes que celebrarà dita barriada durant la seva Festa Major del 13 al 20 del present mes de Setembre.

**Aliments de règim
i vegetarians**

Casa

Sorribas

per a persones sanes i malaltes
de l'estómac, intestins, dia-
bètics, albuminúries, artrí-
tics, criatures, vells, etc., etc.

DEMANEU CATALEG

LLURIA, 62 - Telèfon 13728
SALMERON, 222 - Teléf. 78908

BARCELONA
(CATALUNYA)

La Mar Blava

**Pesca salada
de qualitat**

Verdi, 63   Gràcia

Comerç de Teixits

A. BORDERA

EXTENS ASSORTIT

**en tota classe
de confeccions**

Gran Taller de Modisteria

TORRIJOS, núm. 4
(enfrent mercat Abaceria Central)

BARCELONA-G.

Forn i Pastisseria

El de Bon Gust

d'en

Ramon Sendrós

Elaboració especial de la casa
en pastes i dolços
de totes classes

ASTURIAS, núm. 20

**Joieria i
Rellotgeria**

Es fan composures
de tota classe
de Joies i Rellotges

Ramon Costaló

Carrer Salmeron, 222
BARCELONA - G.

Taller Gráfico SOLB, Aulestia y Pijoan, 30, BARCELONA

AG-LEC XU Pol 157.